

נחלת יעקב יהושע

יום הכיפורים תשפב | שנה י' גליון תעא

לית ליה לשטן רשות לאסטוני ביום הכיפורים

וארבעה הוי, תלת מאה ושיתין
וארבעה יומי אית ליה רשותא
לאסטוני, ביומא דכיפורי לית
ליה רשותא לאסטוני.

גמרא יומא (כ, א)

ובקיצור גם בנדריים (לב, ב)

צרי ואויבי לי

[לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא,
ה' מעוז חיי ממי אפחד. בקרוב
עלי מרעים לאכול את בשרי,
צרי ואויבי לי, המה כשלו ונפלו'
(תהלים כז, א - ב)].

רבנן פתרינן קרא בראש השנה
ויום הכפורים, 'אורי' בראש
השנה 'וישעי' ביום הכפורים,
'ממי אירא' עזי וזמרת יה,
'בקרוב עלי מרעים' אלו שרי
אומות העולם, 'לאכול את
בשרי' לפי ששרי אומות העולם
באין ומקטרגין על ישראל לפני
הקדוש ברוך הוא ואומרים
לפניו, רבונו של עולם, אלו
עובדי עבודה זרה ואלו עובדי
עבודה זרה, אלו מגלי עריות
ואלו מגלי עריות, אלו שופכי
דמים ואלו שופכי דמים, מפני

גמר חתימה טובה

לכל הלומדים והמעיינים בנחלתנו
היקרים והחשובים
בכל מקומות מושבותיהם

ולכל השולחים הארותיהם והוספותיהם
לזיכוי הרבים להגדיל תורה ולהאדירה

ולכל המתנדבים בעם הלוקחים חלק
בהפצת והרבצת תורה בעם ישראל

ולכל בית ישראל

שנוכה לשנה טובה ומבורכת
וכל טוב סלה

נא להמשיך להעתיר לרפואתו השלימה
והמהירה בגו"נ, ולחיזוק כוחותיו בשלימות
של אאמו"ר הרדה"ח שליט"א
חיים חנניה יום טוב אלעזר ליפא
בן מלכה
בתוך שאר חולי ישראל

'השטן' בגימטריא שסד

שטן ביומא דכיפורי לית ליה
רשותא לאסטוני.

ממאי, אמר רמי בר חמא 'השטן'
בגימטריא תלת מאה ושיתין

מאין תבוא, ויען השטן את ה' ויאמר משוט בארץ ומהתהלך בה' ^ב.

פירוש מהרז"ו, בגליון המדרש (פרשת אחרי שם)

...

וביום הכיפורים אינו מקטרג, וקשה לי, מאי טעמא כך, ולמה דוקא ביום זה. נ"ל לפי דאיתא ב**אלשיך**, בפסוק (תהלים נ, כא) 'אלה עשית והחרשתי, דמית היות אהיה כמור' וגו', פירש לפי שהשטן מקטרג ואומר אף שהוא המסית, מכל מקום דברי הרב ודברי תלמיד דברי מי שומעים.

רק ביום הכפורים, שציוה הקדוש ב"ה להביא שני שעירים, שיהיו שוים ג במראה ובקומה, ואם כן אז הוא שוה כביכול להקדוש ב"ה, ואז אין לו התנצלות זו דברי הרב וכו'. ואם כן, לכך ביום הכיפורים אינו מקטרג, ודו"ק. כן נראה לי.

ולזה כיון רבי חלבו במדרש (בראשית רבה) פרשה תולדות דף קיט עמוד ב (סה, יד) 'קח (לך) [לי] שני גדיי עזים טובים' (תולדות כז, ט), שעל ידן יתכפר לך ביום הכיפורים ^ד.

[זמאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים' (אחרי טז, ה)], 'יקח שעירי', מיעוט שעירים שנים, אם כן למה נאמר 'שני' שיהיו שוים.

ובגמרא שבועות (יג, ב) 'ולקח את שני השעירים' (אחרי טז, ז) איתקש שעיר המשתלח לשעיר הנעשה בפנים... ורבי יהודה אמר לך, להכי איתקוש, שיהו שוים במראה ובקומה ובדמים. ^ז זה לשונם:

'וקח לי משם שני גדיי עזים טובים'... רבי חלבו אמר, 'טובים' לך, שעל ידן את נוטל את הברכות. ו'טובים' לבניך, שעל ידן הוא

מה אלו יורדין לגיהנם ואלו אינן יורדין לגיהנם.

'צרי ואויבי לי' (תהלים כז, ב), בימות החמה שס"ה יום, 'השטן' גימטריא שס"ד, שכל ימות השנה השטן מקטרג, וביום הכפורים אינו מקטרג. אמרו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא (שם פסוק ג) 'אם תחנה עלי מחנה' של סמא"ל, 'לא יירא לבי', שהבטחתיני (אחרי טז, ג) 'בזאת יבא אהרן אל הקדש'.

ויקרא רבה (פרשת אחרי כא, ד)

לא שליט להלשין

'השטן' בגימטריא שס"ד, מנין ימות השנה, שליט להלשין בכלן, חוץ מיום כפור.

במדבר רבה (פרשת קרח יח, כא)

מדרש תנחומא (קרח יב)

לשון הפסוק

'השטן' גימטריא שסד... והכוונה לדרוש תיבת 'השטן' ^א בזכריה ג (פסוק ב) [ויאמר ה' אל השטן יגער ה' בך השטן' וגו'], ובריש איוב (א, ו - ז) [ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על ה' ויבוא גם השטן בתוכם. ויאמר ה' אל השטן,

^א אולי כוונתו לפרש למה נקט 'השטן' עם ה', ולא 'שטן'. ועל זה אמר שהכוונה ללשון הפסוקים.

^ב ראה ב'מצודות', שהכוונה, שהסתובב בארץ לראות מעשי בני האדם, ומצא חבילות חבילות פשעי בני אדם.

ולפי זה, שפיר דרשו בפסוק זה, שכל זה הוא רק שסד יום בשנה, כמספר 'השטן' שבפסוק, ולא ביום הכיפורים.

^ג בתורת כהנים פרשת אחרי מות (פרשתא ב):

פירוש, הואיל ואמר ליקח שני שעירים שיהיו שניהם שוים, ועל ידי זה יהיה כפרה ביום הכיפורים, ודו"ק.

ידי משה (במדרש רבה פרשת אחרי שם)

***

'צרי ואויבי לוי, ביום הכיפורים הם שלי וברשותי, שאינן יכולין לקטרג עלי.

מתנות כהונה (פרשת אחרי שם)

חודש העיבור משלים

ואף שחשבון שנים פשוטות שלנו שנד ימות לבנה, על כל פנים עם חודש העיבור משלימים לשס"ה.

ועם כל זה צריך עיון לישוב הדברים, שהרי בשנה פשוטה הוא שנד, ובשנה מעוברת הוא שפד ה.

מהרז"ו (פרשת אחרי שם ד"ה השטן)

שסד או שנד

'השטן' או 'השטם'

ואמרו במדרש (דברים רבה ב, ט) אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ב"ה, אימת ראש השנה ואימת יום הכפור, אמר הקדוש ב"ה, אני ואתם נרד לישראל למטה.

ויש להבין מה זו השאלה או התשובה.

מתכפר להם ביום הכפורים, דכתיב (אחרי טו, ל) 'כי ביום הזה יכפר וגו'.

וכעין זה בויקרא רבה (כא, יא), ושם הוא מימרא של רבי ברכיה בשם רבי לוי.

ועוד שם (כו, ט) רבי ברכיה בשם רבי חלבו.

ובפסיקתא רבתי (פרשה מז):

ומניין שאף בזכות יעקב, שנאמר (אחרי טו, ה) 'ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים', אותן שאמרה לו אמו (תולדות כז, ח) 'וקח לי משם שני גדיי עזים טובים', מהו 'טובים', אמר

אבל יש להבין במה שאמרו (יומא כ, ב; נדרים לב, א) כי השטן אין לו רשות ביום הכפור לקטרג, כי 'השטן' בגימטריא שס"ד, ויום הכפור אינו בכלל.

ומקשים הא אנו מונים ללבנה, ושנותינו רק שנ"ה או שנ"ד, ואם כן נפיש יו"ד ימים.

אבל הענין בזה בכמה בחינות, כי באמת נודע כי המ"ם ונו"ן מתחלפים, כדמצינו 'מגרשיהם' 'מגרשיהן', ובכתובים נאמר 'שטן', אבל בתורה נאמר (תולדות כז, מא) 'וישטום עשו ליעקב', כי הוא השטן באמת, והוא עשו, ונאמר 'שטם' במ"ם, והוא שנות לבנה, ותבין.

ותדע כי כבר גזרו חכמי דקדוק, כי אותיות מ"ן מתחלפות, והן יוצאות מהאף, והוא כי כביכול ה' נקרא 'ארך אפים', תרין אף, כמאמרם (עירובין כב, א) ארך אף לצדיקים, וארך אף לרשעים, והן מרומזים בתרין נוקבא דחוטמא כביכול, ימין לצדיקים ושמאל לרשעים, ומהן אותיות מ"ן שמתחלפות, כי יש לצדיקים שמגיע אליהם כמעשה רשעים.

וכן להיפך, והוא מ' של צדיקים, כי הוא (ישעיה ט, ו) 'למרבה המשרה',

רבי ברכיה אמר רבי חלבו, 'טובים' לך 'טובים' לבניך.

טובים לך, שאתה נכנס ומאכיל את אביך, ונוטל הימנו את הברכות.

טובים לבניך, שהם מתלכלכין בעונות כל ימות השנה ומביאים שני שעירים ביום הכיפורים, והם מתקרבים ומתכפר להם...

ה' אולי הכוונה, שבממוצע אחת לשלש שנים יש שנה מעוברת, ואם כן יש ממוצע עוד עשרה ימים לשנה.

וצריכים לטהר, והן 'תספרו חמשים יום', וימי ספירה עלולים לדין וקטרוג בעו"ה. אבל מאלול עד יום הכפור הם מ"ם, ארבעים יום של רחמים.

יערות דבש (חלק א דרוש ו)

רק ביום הכיפורים יש לס"מ רשות על ישראל

מחסד השם ית' דוקא ביום שכולם זכאים וטהורים

כתב הטור, ויתן כל אדם אל לבו בערב יום הכיפורים, לפייס לכל מי שפשע כנגדו, שיהא לב כל ישראל שלם כל א' עם חבירו, ולא יהא מקום לשטן לקטרג עליהם.

ואיתא בפרק [מו] (ט"ו) מפרקי רבי אליעזר, ומייתי לה במרדכי דיומא (רמז תשכו), אמר סמאל לפני הקדוש ב"ה: רבוננו של עולם, על כל העולם כולו נתת לי רשות, ועל ישראל אי אתה נותן לי רשות. אמר לו, **הרי יש לך רשות עליהם ביום כיפורים**, אם יש להם חטא וכו'.

ואיכא למידק, דמהכא משמע דבכולא שתא לית ליה רשות לאיסטוני וביום הכיפורים אית ליה, ובפרק קמא דיומא (כ, א) אמרינן איפכא, דבכולי שתא אית ליה רשות לאיסטוני וביום הכיפורים לית ליה.

עזאזל שעיר חטאת, וכל עונות של ישראל עליו, שנאמר (שם פסוק כב) 'ונשא השעיר' וגו'. ראה סאמל שאין להם חטא ביום הכיפורים, ואומר לפניו: רבוננו של עולם, יש לך עם כמלאכי השרת, מה מלאכי השרת עומדין יחפין, ולא אוכלין ולא שותים, ונקיים מכל חטא, ושלום ביניהם, אף ישראל כן. והקדוש ב"ה שומע עדותו מפי מסטינם, ומוחל להם.

המ"ם סתומה י, והוא המ"ם של (תהלים קמה, יג) 'מלכותך מלכות כל עולמים', והם ישראל, ולכך ניתנה התורה במ' יום, והם מ' יום מן אלול עד יום הכפור, שאז האריך ה' אפו 'ויאמר סלחתי כדבריך'.

ולכך אצלינו 'השטם' במ"ם, 'וישטום', ולכך אנו מונים ללבנה, שהוא רק 'השטם' במ"ם. אמנם ארך אף לרשעים הוא הנו"ן מחוטם, ולכך לא נאמר נו"ן באשרי. ולכך בהמבטא נודע כי נו"ן מורה על קטנות ונוקביה, להיות מדת הדין לרשעים והוא מפלתם וכו', דכתיב (עמוס ה, ב) 'נפלה בתולת בת ישראל', וזהו נו"ן כפופה. אמנם הקדוש ב"ה פושט ברוב רחמיו הרשעים שהם כפופים ועקומים בעבירות, וזהו נו"ן פשוטה, כי כביכול ידו פשוטה לקבל שבים, ולכך ימינו מאריך ופושט כפיפתם ועושה מנו"ן כפוף נו"ן פשוטה, וזהו מאריך אף, כי מאריך נ' כפופה לנו"ן פשוטה.

ולכך באומות העולם שהם מונים לחמה, נו"ן במקום מ"ם, ולכך נקרא 'השטן' בנו"ן, והוא באמת שס"ה כמנין שלהם. אבל אצלינו רק 'השטם', כי אצלינו הכל בחינת מ"ם, והן מ"ן היוצאים מחוטמא ארך אפים כביכול. ולכך, בין פסח לעצרת, טרם שקיבלו התורה, היו ימי דין לישראל כנודע,

^י המ"ם שבתיתבת 'למרבה' הינו מ' סתומה, ונכתב 'למרבה'.

^י וממשיך:

ואם לאו אין לך רשות עליהן.

ולפיכך היו נותנין לו שוחד ביום הכיפורים, שנאמר (אחרי טו, ח) 'גורל אחד לעזאזל', גורלו של הקדוש ב"ה לקרבן עולה, וגורלו של

המלך דוד פתח ואמר (תהלים כז, א) 'ה' אורי וישעי ממי אירא וממי אפחד' וכו', ודרש במדרש (שוחר טוב מזמור כז) 'ה' אורי' בראש השנה, 'וישעי' ביום הכפור.

ולהבין דברי המדרש אשר דבריו סתומים, מה הוא שמייחס האור לראש השנה 'וישעי' ליום הכיפורים, יובן מה שאמרו בגמרא דיומא (כ, א) 'השטן' בגימטריא שס"ד, דאית ליה רשות, וביום הכפור שהוא יום שס"ה לית ליה רשות, ולהבין למה על שס"ד יש לו ולא על שס"ה, ומה ענין יש בו.

אבל יובן גם המקרא, דפעם אחת אומר (אמור כג, לב) 'ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש', ופעם אחת אומר 'בעשירי לחדש' ט, וחז"ל אמרו (ברכות ח, ב) כל האוכל ושותה וכו'.

ולהבין כל הענין הוא מה שאמרו חז"ל (ביצה ה, א) ב' יומא דריש שתא כיומא אריכתא דמי, והטעם משום דאדם הראשון נברא בערב שבת באחד בתשרי, ומבואר ברבה פרשת בראשית (יב, ו) דלא שקעה אורה כל יום שבת עד מוצאי שבת, ואז חשב אדם עולם חשך, ולכך יום א' ויום ב' תשרי כיום אחד דמי.

ואם כן אז בשנת הבריאה היה יום הכפור במנין החמה ט' לחדש, כי החמה לא שקעה ביום א', וזהו 'ועניתם בט' לחדש'.

גם יש ממנו 'חידושי מהר"א אמיגו' על תנ"ך וש"ס.

^ט בגמרא: תנא ליה חייא בר רב מדפתי, כתיב (אמור כג, לב) 'ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש בערב', וכי בתשעה מתענין, והלא בעשרה מתענין. אלא לומר לך כל האוכל ושותה בתשיעי, מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי.

ושמא י"ל, דהכא מיירי מקמי דחטאו בעגל, כדאמרינן במדרש רבה סדר [שלח] (קרח) פרשה י"ו (פיסקא טו), מה עשה הקדוש ב"ה במתן תורה, הביא למלאך המות, אמר לו העולם כולו ברשותך חוץ מאומה זאת וכו'. אבל לבתר דחטאו בעגל אית ליה רשותא בכולי שתא, ואפילו למהפך בחובתן, בר מיום הכיפורים דלית ליה רשות לאיסטוני כה"ג, אלא להביא ולהזכיר החטאים לפני הקדוש ב"ה, ואם יצאו מלפניו ית' זכאין, יצאו.

כן תירץ הרב במהר"א אמיגו ז"ל ה.

ונ"ל דהכא לאו לאיסטוני קאמר, אלא שאלת סמאל היא, שיהא מסורים תחת ידו למשול עליהם, כי היכי דע' אומות, אע"ג שיש שר על כל א' וא', מ"מ סמאל שר על כולם, גם ישראל יהיו כבושין תחת ידו.

ולזה א"ל הקדוש ב"ה, שאינו מוסרם לידו אלא ביום הכיפורים אם יש להם חטא, לפי שביום הכיפורים כולם זכאים וטהורים ואין בהם חטא, כן נראה לי, ודו"ק.

פרי חדש (אורח חיים תרו אות א)

...

תוכחת מוסר מה שדרש הגאון זצ"ל בין כסא לעשור בשנת תק"ו-ל בק"ק מיץ יע"א.

^ה הג"ר אברהם הלוי אמיגו ז"ל, בצעירותו היה רב בעיר לידתו אדריאנופול שבטורקיה, לימים עלה לארץ ישראל והתיישב בירושת"ו. החיד"א ב'שם הגדולים' (ספרים פ, קלח) כתב שחיבר ספר 'פרי חדש' על שלחן ערוך אורח חיים, מהלכות פסח עד הסוף, ונאבד. [לפני ה'פרי חדש' הנדפס בשולחן ערוך, להג"ר חזקיה די סילוה ז"ל, שממנו הועתק כאן].

כיפורים היה לשטן רשות, ולא היה מקום ח"ו לכפרה לרוב קטרוג השטן. וזהו אמרם 'ה' אורי וישעי', 'אורי בראש השנה, שהיה אור מאריך ומאיר ב' ימים כיומא אריכתא. ועל ידי כך 'ה' ישעי' ביום כיפורים, כי על ידי כך ביום הכפור אין לו לשטן לקטרוג, וה' ישענו כי אין קטרוג.

יערות דבש (חלק א דרוש יא)

חרדה ובכייה בערב יום כיפורים שעה אחרונה של השטן

כי על כן יש חרדה ובכייה ערב יום הכפורים לעת ערב, שאז שעה אחרונה של עשרת ימי תשובה, וביום הכיפורים לית ליה רשותא לאיסטוני (יומא כ, א), על כן בא השטן בכל כוחו לקטרוג על כל אדם, ומזלם חזי, על כן בוכים אנשים ונשים וטף.

כתר שם טוב (חלק ב)

כשהנר עומד לכבות מתחזק אורה

הג"ר יוסף שאול נתנזוהן ז"ל אב"ד לעמבערג, בספרו 'דברי שאול' כתב על דברי הגמרא בקידושין (פא, א - ב) פלימו הוה רגיל למימר כל יומא, 'גירא בעינא דשטנא'. יומא חד מעלי יומא דכפורי הוה וכו'.

ופירש דהנה ה'תוספות יום טוב' באבות (ה, ה) על המשנה שמחשב ניסים שנעשו בבית המקדש, וביניהם, שלא אירע קרי לכהן גדול ביום הכיפורים, הביא מה'מדרש שמואל', שכתב בשם החסיד י' שהקשה, מה נס

אמנם למהלך לבנה היה בעשירי, כי במהלך לבנה לב' ימים יחשב, וזהו 'בעשירי לחדש'.

וכן הענין כי ט' סוף הנפרדים, ובצירוף עם א' נעשה יו"ד שהוא תחלת אחדים בעשירי, וכן יום כפור בצירוף ראש השנה נעשה יו"ד, ובתחלת הבריאה ניתן לשטן בחטא אדם הראשון לשלוט בכל ימי שנה, לא נכחד יום אחד, והיינו למהלך החמה, כי אומות העולם מונים חמה (סוכה כט, א) ובמהלך החמה היה רק שס"ד, ולכך 'השטן' בגימטריא שס"ד, אבל יום הכפור הוא היום אשר נתבצר, כי נחלק יום ראש השנה לשנים, ומזה נצמח יום הכפור שהוא עשירי, והוא היום אשר לא יחד לו בימי שנה, כי לא היה בשנה ראשונה רק שס"ד ימים, ולכך ביום הכפור שהוא יום עשירי, אין לשטן רשות וחלק בו, ולכך הוא יום הכפור יום אחד.

והרשינן במדרש (בראשית רבה פב, ג) שיום הכפור יום מיוחד, והיינו כנ"ל, כי עשירי התחלת עשירות, והוא אחד באמת, והוא מיוחד נבדל מכל ימות השנה כנ"ל, ולכך בתשיעי יש לאכול, כי בתשיעי יש לשטן רשות בו, יש ליתן לו חלק באכילה אשר יש לשטן בו חלק כנודע, אך לא בעשירי, והוא קודש לה', ולכך הוא היום אשר יש בו ישע ועזר, כי לית לשטן רשות בו.

אך זהו היה הכל, הואיל והיה בראש השנה אור כיום אריכתא ב' ימים כאחד. אבל לולי זאת, גם ביום

ונדפס בפירוש 'החסיד יעבץ' על פרקי אבות.

'החסיד רבי יוסף יעבץ ז"ל.

ימים, לעומת שאר המועדים שרק בחוץ לארץ עושין שני ימים, ובזוהר הקדוש שלעולם היו עושין ראש השנה שני ימים, ומשמע אפילו בבית הוועד [אף שאינו משמע כן מהש"ס אלא במקום שלא ידעו מקידוש החודש, או בבאו עדים מן המנחה ולמעלה].

ובשאר מועדים כבר הגדנו הטעם דבחוץ לארץ כווננו להסתיר את היום טוב, אבל בארץ ישראל לא הוצרכו לכך, ומכל מקום בראש השנה שהוא בכסה אף בארץ ישראל הוצרכו להסתיר.

וכל זה בראש השנה אבל ביום הכיפורים ששטן לית ליה רשותא לאסטוני (יומא כ, א) לעולם אין צריך לשני ימים, ואפילו בחוץ לארץ אין עושין רק יום אחד.

שם משמואל (ראש השנה תרפא)

לשוב בתשובה

קודם יום הכיפורים

כשעדיין 'בשני יצרייך'

ובואתחנן (ו, ה) ברש"י מחז"ל (ברכות נד, א) 'ואהבת וגו' בכל לבבך', בשני יצרייך, יצר הרע ויצר טוב.

וקשה איך יעבוד ביצר הרע.

ובברכות (כט, א) הלל אומר אל תאמין בעצמך עד יום מותך, משמע אבל ביום המוות בטוח שלא יחטא דאם לא כן הוי ליה למימר עד מותך.

²¹ ב'החסידי יעבץ' כתב כאן גם: והלא בטבעו של עולם הוא, כי הנר בהיותו קרוב לכבות, מתחזק אורה.

²² ב'החסידי יעבץ': וכבר הרגישו בזה העולם, ולא יחשו לו.

היה שלא ראה קרי, אחר שהיו מזרוזין אותו כל שבעת ימים י^א, והיה בטהרה. והתשובה, כי היצר טוב ויצר הרע מתקוטטים זה עם זה כשני אויבים, וכשאחד מהם קרוב להיות מנוצח, יתחזק על עמדו, בראותו כי כלתה אליו הרעה.

והרבה י^ב מן האנשים בעת פטירתן יתחזקו וידברו טוב, כאילו הם בריאים י^ג.

ולזה היה קרוב מאוד להיות הכהן גדול רואה קרי. עד כאן לשונו.

ולפי זה נראה בפלימו, דמתגרה כל השנה ביצר הרע, והיה מנוצח.

והנה כבר אמרו ביומא (כ, א) דכל השנה יש לו רשות לשטן לאשטוני, לבד מיום הכיפורים.

ולפי זה, ערב יום הכיפורים, בראות השטן שקרוב להיות מנוצח, שביום הכיפורים לא יהיה לו רשות לאשטוני, על כן התחזק על פלימו, ורצה להפילו, עד שעזרו השם ית'.

...

כל יום טוב מסתירין בחוץ לארץ בשני ימים

וראש השנה גם בארץ ישראל

זולת יום כיפור דלית ליה רשות אין צריך להסתיר

ויש לומר שמטעם זה ראש השנה בכל מקום אפילו בארץ ישראל הוא שני

²⁴ ב'החסידי יעבץ': והוא בטהרה כל היום ההוא, וזקני העם כל הלילה לא יחשו מלזרוז. ואמרו בגמרא (יומא ב) שלא היה ישן כל הלילה.

נ"ל על פי מה שאמרז"ל (יומא כ, א) 'השטן' בגימטריא שס"ד, לרמוז דביום הכפורים לית ליה רשות לאסטוני.
הנה כן הוא בענין הוידי, כשהאדם מתודה שגבה מעלתו למנין שס"ה, כענין יום הכפורים, ואז השטן חלף הלך לו בזמן שהחייב מודה ועוזב, הבן הדבר.

בני יששכר (תשרי ז, סוף אות ט)

...

והתודו את חטאתם' וכו' (נשא ה, ז). הוא מצוה שס"ה.
יש לרמוז, דהנה טעם הוידי מבואר בזהר (חלק ב מא, א) דאם האדם בעצמו מתודה, הנה נסתם פיות המקטריגים, באמור להם מודה בקנס פטור (בבא קמא יד, ב), ולית להו רשות לאסטוני.

והנה אמרו רז"ל (יומא כ, א) 'השטן' המקטרג בגימטריא שס"ד, להורות דביום הכיפורים לית להו רשות לאסטוני.

וזה הענין גם כן במצות וידי, לית להו רשות לאסטוני.

אגרא דכלה

'בדיבור פה' - בשעת התפלה

כשאומרים 'ועל חטא שחטאנו לפניך בדיבור פה', יש לכוין גם על מה שדיברנו כשלא היינו צריכים לדבר, כגון בשעת התפלה וקריאת התורה. ובקבלה להבא שמהיום ישתדל שלא לדבר בשעת התפלה.

הארות והוספות יתקבלו בברכה, לזיכוי

3690yb@gmail.com הרבים

וכן בשבת (קנג, א) שוב יום אחד לפני מותך ולא אמר שוב ביום מותך, וכיון שאינו יודע מתי ימות יהיה תמיד בתשובה.

ועוד, וכי תשובה צריך יום שלם הלא הרהור תשובה סגי.

ויש לומר, דביום האחרון נסתלק ממנו יצר הרע, כמו ביום כיפור, בנדרים (לב, ב) לית ליה רשות לאסטוני. ואף דתשובה מועיל גם ביום הכיפורים, מכל מקום אינה גדולה כל כך בערכה כמו קודם, כי תשובה צריך להיות באותו זמן ובאותו מעמד, רוצה לומר תחת כבישת יצר הרע שהיה בשעת עבירה, וביום הכיפורים יצר הרע אינו שולט.

וזהו פירוש בשני יצריך, שצריך לעזור בשני יצרים, שתשובה צריך להיות אם יש לו שני יצרים.

וזה שוב יום אחד לפני מותך, אבל ביום מותו אין תשובתו שלימה.

וזה אל תאמן בעצמך עד יום מותך, אבל ביום מותו אין לו יצר הרע.

ומשום זה הרבנים דורשים בשבת תשובה ולא ביום כיפור כי אז אין לו יצר הרע.

פרדס יוסף (בפרשת אמור, כג, כד)

כשאדם מתודה, לית ליה רשותא

מצות וידי הוא מצוה ססה

ודע, על פי חשבון הרמב"ם במנין המצות, הנה מצות עשה של הוידי באה בתורה במנין שס"ה.